

Αρχική Σελίδα > ... > Κατάρτιση, Δικαστικά Δίκτυα Και Οργανισμοί > Κατάρτιση Επαγγελματιών Του Τομέα Της Δικαιοσύνης > Εθνικά Συστήματα Κατάρτισης > Αρχική Κατάρτιση Δικαστών Και Εισαγγελέων Στην Ευρωπαϊκή Ένωση > Greece

Αρχική κατάρτιση δικαστών και εισαγγελέων στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Περιεχόμενο που
παρέχεται από
Ελλάδα

Ελλάδα

Γενική περιγραφή

Στην Ελλάδα η κατάρτιση των εκπαιδευόμενων δικαστών είναι υποχρεωτική και παρέχεται από την [Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών](#) που ιδρύθηκε το 1995 ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου εποπτευόμενο από τον Υπουργό Δικαιοσύνης και εδρεύει στη Θεσσαλονίκη. Παρέχεται εισαγωγική εκπαίδευση για τις ακόλουθες κατευθύνσεις:

- α) Διοικητικής Δικαιοσύνης, για την πλήρωση θέσεων δοκίμων δικαστικών λειτουργών,
- αα) του Συμβουλίου της Επικρατείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων,
- αβ) του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου,
- β) Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης για την πλήρωση θέσεων δοκίμων δικαστικών λειτουργών των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων,
- γ) Εισαγγελέων για την πλήρωση θέσεων δοκίμων εισαγγελικών παρέδρων και
- δ) Ειρηνοδικών για την πλήρωση θέσεων δοκίμων Ειρηνοδικών.

Η εκπαίδευση των δικαστικών λειτουργών προβλέπεται στο άρθρο 88 του Συντάγματος. Πρόσφατα ψηφίστηκε ο ν. [4871/2021](#) που τροποποίησε το νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας της Σχολής. Ο αριθμός των εκπαιδευόμενων κάθε εκπαιδευτικής σειράς κυμαίνεται ανάλογα με τον αριθμό των αποχωρούντων δικαστικών λειτουργών κάθε κλάδου. Συνήθως είναι μεταξύ των 130 – 200 σπουδαστών κάθε σειράς.

Πρόσβαση στην αρχική κατάρτιση

Κάθε έτος προκηρύσσεται εισαγωγικός διαγωνισμός στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών για τις πιο πάνω κατευθύνσεις (κοινός διαγωνισμός για την πλήρωση θέσεων της κατεύθυνσης Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης και της κατεύθυνσης Ειρηνοδικών). Στον διαγωνισμό γίνονται δεκτοί όσοι:

- α) Έχουν ή είχαν συμπληρώσει δύο (2) έτη άσκησης δικηγορίας ή είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος νομικού τμήματος με μονοετή άσκηση δικηγορίας ή είναι δικαστικοί υπάλληλοι με πτυχίο νομικής σχολής της ημεδαπής ή ισότιμο και αντίστοιχο ή αρμοδίως αναγνωρισμένο της αλλοδαπής και έχουν συμπληρώσει τρία (3) έτη υπηρεσίας στη θέση αυτή ή έχουν την ιδιότητα του Ειρηνοδίκη ή του μέλους του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,
- β) έχουν συμπληρώσει το εικοστό όγδοο (28ο) και δεν έχουν υπερβεί το τεσσαρακοστό (40ο) έτος της ηλικίας τους την 31η Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο προκηρύσσεται ο διαγωνισμός.

γ) έχουν τα προσόντα που ορίζονται στις παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 36 και δεν έχουν τα κωλύματα που προβλέπονται στα άρθρα 37 και 38 του ανωτέρω Κώδικα, για τον διορισμό τους ως δικαστικών λειτουργών.

Ο εισαγωγικός διαγωνισμός διενεργείται από επιτροπή, η οποία συγκροτείται για κάθε κατεύθυνση χωριστά. Κατ' εξαίρεση, η επιτροπή για την κατεύθυνση της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης και την κατεύθυνση των Ειρηνοδικών είναι κοινή. Οι επιτροπές αποτελούνται από 5 μέλη, με εξαίρεση την επιτροπή για την κατεύθυνση της Διοικητικής Δικαιοσύνης που αποτελείται από 6, κατά πλειοψηφία εν ενεργεία ανώτερους και ανώτατους δικαστές.

Ο εισαγωγικός διαγωνισμός περιλαμβάνει τρία (3) στάδια. Το πρώτο στάδιο περιλαμβάνει γραπτή εξέταση ξένης γλώσσας. Οι επιτυχόντες του πρώτου σταδίου συμμετέχουν στο δεύτερο στάδιο, ο δε βαθμός που συγκέντρωσαν στην ξένη γλώσσα δεν υπολογίζεται στα επόμενα στάδια. Το δεύτερο στάδιο περιλαμβάνει γραπτή εξέταση, διαφορετική για κάθε κατεύθυνση, με εξαίρεση την κατεύθυνση της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης και την κατεύθυνση των Ειρηνοδικών η οποία είναι κοινή για όλους τους υποψηφίους. Οι γραπτές εξετάσεις διεξάγονται στη Θεσσαλονίκη. Το τρίτο στάδιο, το οποίο διεξάγεται στην Αθήνα (στο Συμβούλιο της Επικρατείας για τη διοικητική κατεύθυνση και στον Άρειο Πάγο για τις άλλες), περιλαμβάνει δημόσια προφορική εξέταση των υποψηφίων, σε αντικείμενα στα οποία αυτοί εξετάστηκαν γραπτώς και επιπροσθέτως στο αντικείμενο του ευρωπαϊκού δικαίου.

Δεν προβλέπεται εναλλακτική πρόσβαση στο δικαστικό σώμα.

Μορφή και περιεχόμενο της αρχικής κατάρτισης

Η εισαγωγική εκπαίδευση διαρθρώνεται σε δύο (2) διαδοχικά στάδια, από τα οποία το πρώτο περιλαμβάνει διδασκαλία μαθημάτων στη Σχολή και το δεύτερο πρακτική άσκηση στα δικαστικά καταστήματα. Η κατάρτιση αυτή παρέχεται ξεχωριστά για κάθε μία κατεύθυνση και διαρκεί δεκαέξι (16) μήνες.

Το πρώτο στάδιο χωρίζεται περαιτέρω σε δύο μέρη, εκ των οποίων το πρώτο (κοινή εκπαίδευση) διαρκεί 5 μήνες. Στη συνέχεια, η Διοικητική Κατεύθυνση χωρίζεται σε δύο (2) τμήματα. Στο ένα εντάσσονται οι σπουδαστές που επιλέγουν με ηλεκτρονική δήλωσή τους στη γραμματεία της Σχολής να διοριστούν σε θέσεις δοκίμων εισηγητών του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας αυτού, στο άλλο δε εντάσσονται οι σπουδαστές που επιλέγουν με ηλεκτρονική δήλωσή τους στη γραμματεία της Σχολής να διοριστούν σε θέσεις δοκίμων δικαστικών λειτουργών του Συμβουλίου της Επικρατείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων. Για την επιλογή αυτή λαμβάνεται υπόψη η βαθμολογία των σπουδαστών στον εισαγωγικό διαγωνισμό σε ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) και η βαθμολογία τους στο πρώτο επιμέρους στάδιο κατάρτισης σε ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%). Ομοίως, κοινή εκπαίδευση για το ίδιο χρονικό διάστημα έχουν και οι σπουδαστές των κατευθύνσεων Πολιτικής - Ποινικής Δικαιοσύνης και Ειρηνοδικών. Στη συνέχεια, οι παραπάνω δύο (2) κατευθύνσεις χωρίζονται και οι σπουδαστές τους καταρτίζονται πλέον στα ειδικά, ανά κατεύθυνση, γνωστικά αντικείμενα.

Το δεύτερο στάδιο κατάρτισης περιλαμβάνει την πρακτική άσκηση στα δικαστικά καταστήματα και διαρκεί 6 μήνες. Πραγματοποιείται στο Συμβούλιο της Επικρατείας, εφόσον αφορά στους υποψηφίους δόκιμους εισηγητές σε αυτό και στο Ελεγκτικό Συνέδριο, εφόσον αφορά στους υποψηφίους δόκιμους εισηγητές σε αυτό ή αντίστοιχους της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Η πρακτική άσκηση των υποψηφίων παρέδρων των πολιτικών - ποινικών δικαστηρίων, των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, των υποψηφίων δοκίμων εισαγγελικών παρέδρων και των υποψηφίων δοκίμων Ειρηνοδικών διενεργείται στη Θεσσαλονίκη σε πρωτοβάθμια δικαστήρια όλων των κλάδων και στην αντίστοιχη εισαγγελία.

Κατά τον σχεδιασμό της εκπαίδευσης δίνεται έμφαση σε θέματα που αφορούν ιδίως:

α) στην καλλιέργεια του ελεύθερου φρονήματος των δικαστικών λειτουργών και στην ανάδειξη της ανάγκης προσήλωσης στις θεμελιώδεις αρχές του πολιτεύματος,

β) στη μεθοδολογία επεξεργασίας φακέλων,

γ) στη σύνταξη εισηγήσεων ή σχεδίων αποφάσεων,

δ) στη συμμετοχή σε εικονικές δίκες με την επεξεργασία πραγματικών υποθέσεων και στην αντιμετώπιση ζητημάτων που ανακύπτουν ενώπιον του ακροατηρίου,

ε) στη συμμετοχή σε εικονικές διασκέψεις,

στ) σε τομείς όπου υπάρχουν ουσιώδεις αλλαγές της νομοθεσίας και της νομολογίας κατά τα τελευταία έτη,

ζ) σε πρακτικά ζητήματα που συνδέονται με τη άσκηση των καθηκόντων τους, όπως η διαχείριση του χρόνου για την επεξεργασία των υποθέσεων, η συμπεριφορά προς τους συναδέλφους, τους δικαστικούς υπαλλήλους, τους δικηγόρους και τους διαδίκους,

η) στη δημιουργία ομάδων εργασίας και την ανάθεση ρόλων σε αυτές (workshops) και

θ) σε θέματα τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένων θεμάτων τεχνητής νοημοσύνης, που σχετίζονται με τη νομική επιστήμη.

Η Σχολή συμμετέχει σε εκπαιδευτικά προγράμματα και δράσεις του EJTN και της ERA. Διδάσκοντες είναι κατά κανόνα δικαστικοί και εισαγγελικοί λειτουργοί, αλλά και μέλη ΔΕΠ, καθώς και εξειδικευμένοι επιστήμονες στα αντικείμενα διδασκαλίας. Κατά το δεύτερο στάδιο εκπαίδευσης, οι εκπαιδευτές είναι δικαστικοί λειτουργοί που υπηρετούν στα οικεία δικαστήρια και εποπτεύονται από ανώτερους/ανώτατους δικαστές.

Τερματισμός της διαδικασίας αρχικής κατάρτισης και απόκτησης προσόντων

Οι εκπαιδευόμενοι κατά το πρώτο στάδιο κατάρτισης αξιολογούνται από επτά (7) βασικούς διδάσκοντες, οι οποίοι έχουν την ιδιότητα του δικαστικού λειτουργού και έχουν τις περισσότερες ημέρες διδασκαλίας στην ίδια κατεύθυνση [όχι λιγότερες των δέκα (10)]. Ο γενικός βαθμός προόδου στο πρώτο στάδιο κατάρτισης αποτελείται από τον μέσο όρο των επιμέρους βαθμών προόδου. Θεωρούνται επιτυγχόντες οι εκπαιδευόμενοι που έλαβαν γενικό βαθμό προόδου τουλάχιστον οκτώ (8) υπό την προϋπόθεση ότι σε τέσσερα (4) τουλάχιστον από τα αξιολογούμενα μαθήματα δεν έλαβαν βαθμολογία χαμηλότερη του οκτώ (8).

Οι εκπαιδευόμενοι, οι οποίοι θεωρούνται επιτυγχόντες κατά τα ανωτέρω, προσέρχονται ενώπιον τριμελούς επιτροπής σε εξετάσεις αποφοίτησης, οι οποίες περιλαμβάνουν γραπτή δοκιμασία. Η γραπτή δοκιμασία περιλαμβάνει τρεις εξετάσεις επί πρακτικών θεμάτων. Ο βαθμός αποτελείται από τον μέσο όρο των βαθμών των γραπτών δοκιμιών της κάθε ενότητας. Θεωρούνται επιτυγχόντες όσοι έλαβαν βαθμό τουλάχιστον οκτώ (8).

Η σειρά επιτυχίας στους πίνακες επιτυχόντων καθορίζεται με βάση τον συνυπολογισμό των βαθμών που έλαβε κάθε εκπαιδευόμενος, ως εξής:

α) κατά τον εισαγωγικό διαγωνισμό στη Σχολή με συντελεστή βαρύτητας τριάντα τοις εκατό (30%),

β) κατά το πρώτο στάδιο κατάρτισης, ο μέσος όρος των βαθμών προόδου με συντελεστή βαρύτητας τριάντα τοις εκατό (30%), ο οποίος, με εξαίρεση την κατεύθυνση των εισαγγελέων, αναλύεται στο επιμέρους α' στάδιο με συντελεστή βαρύτητας δέκα τοις εκατό (10%) και στο επιμέρους β' στάδιο με συντελεστή βαρύτητας είκοσι τοις εκατό (20%) και

γ) κατά τις εξετάσεις αποφοίτησης με συντελεστή βαρύτητας σαράντα τοις εκατό (40%).

Η σειρά επιτυχίας στη διοικητική δικαιοσύνη έχει ιδιαίτερη σημασία, διότι η κατανομή στο δικαστήριο όπου θα πραγματοποιηθεί η πρακτική άσκηση γίνεται σύμφωνα με τον βαθμό επιτυχίας που έλαβε ο κάθε εκπαιδευόμενος, καθώς και τη δήλωση προτίμησής του, σε συνδυασμό με τις οργανικές θέσεις της προκήρυξης.

Η αξιολόγηση της πρακτικής άσκησης ανά κατηγορία εκπαιδευομένων αποτυπώνεται με την τοποθέτηση των εκπαιδευομένων σε πέντε (5) αξιολογικές ομάδες. Στην τελευταία ομάδα κατατάσσονται οι σπουδαστές εκείνοι των οποίων η επίδοση θεωρείται ανεπαρκής. Η τελική κατάταξη κάθε εκπαιδευόμενου στο στάδιο της πρακτικής άσκησης, προκύπτει από το άθροισμα των προσαυξήσεων που αντιστοιχούν στις κατατάξεις όλων των εκπαιδευτών, ως εξής:

α) Στην ομάδα 1 αντιστοιχεί προσαύξηση ένα κόμμα δύο (1,2),

β) στην ομάδα 2 ένα κόμμα δεκαπέντε (1,15), γ) στην ομάδα 3 ένα κόμμα ένα (1,1) και

δ) στην ομάδα 4 ένα (1).

Η σειρά του κάθε εκπαιδευόμενου στον αντίστοιχο πίνακα αρχαιότητας προκύπτει από τους βαθμούς και την κατάταξη που έλαβε στα επιμέρους στάδια κατάρτισης ως εξής:

α) Εξάγεται τελικός βαθμός με βάση τα ανωτέρω αναφερόμενα σχετικά με τη σειρά επιτυχίας κατά το πρώτο στάδιο.

β) Ο τελικός βαθμός κάθε εκπαιδευόμενου πολλαπλασιάζεται με το άθροισμα των προσαυξήσεων που αντιστοιχούν στις κατατάξεις όλων των εκπαιδευτών, όπως διαμορφώθηκαν κατά το στάδιο της πρακτικής άσκησης, διαιρείται με τον αριθμό των εκπαιδευτών και δεν μπορεί να υπερβαίνει τον βαθμό δεκαπέντε (15).

Οι πίνακες αρχαιότητας είναι σημαντικοί για τους τακτικούς διοικητικούς δικαστές, τους δικαστές της πολιτικής/ποινικής δικαιοσύνης (συμπεριλαμβανομένων των Ειρηνοδικών) και τους εισαγγελείς, διότι επηρεάζουν το δικαίωμα επιλογής τους για το δικαστήριο στο οποίο θα διοριστούν ως δόκιμοι για περίοδο 10 μηνών, πριν τη μονιμοποίησή τους. Όλοι οι διορισμοί γίνονται με προεδρικό διάταγμα μετά από απόφαση του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου (άρθρο 90 του Συντάγματος, άρθρα 67 και 78 του ν. 1756/1988), το οποίο αποφαινεται επί τη βάση των ανωτέρω πινάκων αρχαιότητας.

■ Τελευταία επικαιροποίηση: 22/11/2024

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.